

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบกิจการของอุตสาหกรรม การผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

The Factors that Contributed to the Business of Manufacturing Luggage for Thai Exports

เทพนรินทร์ ประพันธ์พัฒน์
Thepnarintra Praphanphat

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

E-mail: thepnarintrap@gmail.com

Assistant Professor(C8), Program in Industrial Engineering, Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Received: 2 เม.ย. 63 Revised: 4 พ.ค. 63 Accepted: 12 มิ.ย. 63

DOI: 10.14416/j.ted.2022.06.009

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก 2) ศึกษาผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก 3) ศึกษาระดับปัญหาของปัจจัยในการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก 4) หาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก กับผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก 5) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการบริษัทหรือกรรมการผู้จัดการของอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางเพื่อการส่งออก จำนวน 56 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Pearson Chi-Square วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทย ส่วนใหญ่สถานประกอบการมีจำนวนแรงงานคนมากกว่าเครื่องจักร เป็นอุตสาหกรรมเพื่อการขายในประเทศและส่งออก โดยรับจ้างผลิตตามใบสั่งซื้อของผู้อื่น ซึ่งตลาดส่งออกที่สำคัญของสถานประกอบการ คือ สหภาพยุโรปและสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริม 2) ผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก พบว่า มีปริมาณการผลิตกระเป๋าเดินทางลดลง และมีมูลค่ายอดขายกระเป๋าเดินทางลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี พ.ศ. 2558 กับปี พ.ศ. 2559 3) ระดับปัญหาของปัจจัยในการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก โดยภาพรวมสถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการส่งออกและด้านการเงิน 4) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก จำแนกตามด้านลักษณะการดำเนินงาน และ

ด้านลักษณะสินค้าที่ผลิตกับผลการประกอบการกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทย มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทย เพื่อการส่งออก พบว่า ปัจจัยด้านการผลิตและด้านการตลาดส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทาง ของไทยเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การประกอบการกิจการ อุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทาง การส่งออก

Abstract

The purposes of this research were to : 1) study the general condition of the luggage industry in Thai for export, 2) study on the performance of the luggage industry in Thai for export, 3) study on the problem level of factors in the operation of the luggage industry in Thai for export, 4) find the relationship between the general condition of the luggage industry in Thai for export with the results of the business of luggage production in Thai for export, and 5) study on factors influencing the Thai industry for export. The samples were 56 managing and managers of the luggage industry for export. The research instrument was using a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson Chi-Square. Statistical analysis was using computer program.

The results of this research found that ; 1) the general condition of the luggage industry in Thai, most establishments have more works than machinery, it is and industry for in country sales and export by contract manufacturing on the orders, the major export markets of the establishment are the European Union, and most establishments have never been promoted, 2) the performance of the luggage industry in Thai for export found that they are the products has been reduced and the value of luggage sales decreased, compared between 2015 to 2016, 3) the level of problems in the operation of the luggage industry in Thai for export overall most establishment the problem was at a high level, when were considering each aspect in every level in descending order : export marketing and financial, 4) the relationship between the general condition of the luggage industry in Thai for export classified by was opening characteristics and the characteristics of the product with the results of the business of luggage production in Thai have been relating statistically significant at the .05 level, and 5) factors affecting Thai luggage industry for export found that production factors and marketing in affect Thai luggage industry for export, and statistically significant at the .05 level.

Keywords: Operation, Luggage Manufacturing Industry, Export

1. บทนำ

อุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทางอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่นที่มีรูปแบบเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยรูปแบบผลิตภัณฑ์จะเน้นความทันสมัยและคุณภาพของสินค้า ทำให้มีการแข่งขันสูงในตลาดโลก แม้ว่ามูลค่าของผลิตภัณฑ์กระเป๋าเดินทางมีมูลค่าไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมของ

สินค้าในหมวดอุตสาหกรรม แต่เนื่องจากธุรกิจกระเป๋าเดินทางเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมฟอยล์ย้อมหนัง อุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมเคมี เป็นต้น อุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทางเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำที่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ถึงสำเร็จรูปมาจากกลุ่มอุตสาหกรรมกลางน้ำ ได้แก่ หนังฟอกแต่ง พลาสติก

ในล่อน เป็นต้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมกลางน้ำจะนำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกลุ่มอุตสาหกรรมต้นน้ำ ที่ประกอบไปด้วย การเลี้ยงสัตว์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมสิ่งทอและ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์มาแปรรูปเช่นเดียวกัน ส่วนธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทาง ได้แก่ ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่งและธุรกิจขายเครื่องจักร เป็นต้น จะได้รับประโยชน์ จากการทำธุรกิจร่วมกับอุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทาง เช่นเดียวกับกลุ่มอุตสาหกรรมต้นน้ำและกลุ่มอุตสาหกรรมกลางน้ำ รัฐบาลได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีการจัดงานกระตุ้น ให้มีการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพิ่ม มากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการซื้อกระเป๋าเดินทาง มากขึ้นเพราะมีความจำเป็นต้องใช้กระเป๋าเดินทาง ซึ่งผู้ผลิต กระเป๋าเดินทางจึงมีการปรับปรุงพัฒนาแบบสีสัน ให้มี ความทันสมัย เพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ให้มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าธุรกิจกระเป๋าเดินทางน่าจะเป็น ธุรกิจที่เติบโตได้ดี แต่เนื่องจากธุรกิจกระเป๋าเดินทางมีการ แข่งขันกันสูงผู้ผลิตบางรายที่ไม่สามารถแข่งขันได้ จึงจำเป็นต้องลดการผลิตลง ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมกระเป๋า เดินทางไทยโดยรวมลดลง [1]

จากข้อสรุปการสำรวจระหว่างประเทศของไทย เดือนกุมภาพันธ์ และในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ 2557

1. การส่งออก

1.1 เดือนกุมภาพันธ์ 2557 ส่งออกมูลค่า 599,065.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ร้อยละ 13.1 และเพิ่มขึ้นจากเดือนมกราคมที่ผ่านมา ร้อยละ 3.6 เมื่อคิด เป็นเงินเหรียญสหรัฐ มีมูลค่า 18,363.4 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ร้อยละ 2.4 และเพิ่มขึ้น จากเดือนมกราคมที่ผ่านมา ร้อยละ 2.5

1.2 ในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ ปี 2557 ส่งออกมูลค่า 1,177,107.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2556 ร้อยละ 8.5 และเมื่อคิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐ ส่งออกมูลค่า 36,270.8 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2

2. การนำเข้า

2.1 เดือนกุมภาพันธ์ 2557 นำเข้ามูลค่า 547,676.1 ล้านบาท ลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ร้อยละ 8.0 และ ลดลงจากเดือนมกราคมที่ผ่านมา ร้อยละ 17.9 เมื่อคิดเป็นเงิน

เหรียญสหรัฐ นำเข้ามูลค่า 16,596.4 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ร้อยละ 16.6 และลดลง จากเดือนมกราคมที่ผ่านมา ร้อยละ 18.8

2.2 ในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ ปี 2557 นำเข้ามูลค่า 1,214,683.6 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2556 ร้อยละ 9.3 และเมื่อคิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐ นำเข้ามูลค่า 37,024.5 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 16.0

3. ดุลการค้า

3.1 เดือนกุมภาพันธ์ 2557 ไทยเกินดุลการค้ามูลค่า 51,388.9 ล้านบาท เปลี่ยนจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ที่ขาดดุลการค้ามูลค่า 65,866.6 ล้านบาท และเมื่อคิดเป็นเงิน เหรียญสหรัฐ ไทยเกินดุลการค้ามูลค่า 1,767.0 ล้านเหรียญ สหรัฐ เปลี่ยนจากเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ที่ขาดดุลการค้า มูลค่า 1,975.6 ล้านเหรียญสหรัฐ

3.2 ในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ ปี 2557 ไทยขาด ดุลการค้ามูลค่า 37,576.6 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกัน ของปี 2556 ร้อยละ 85.2 และเมื่อคิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐ ไทยขาดดุลการค้ามูลค่า 753.6 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงจาก ช่วงเดียวกันของปี 2556 ร้อยละ 90.4 [1] แสดงให้เห็นว่ามูลค่า การส่งออกอุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทางไทยลดลงอย่าง ต่อเนื่องโดยเฉพาะประเทศคู่ค้ารายใหญ่ของไทย เช่น สหรัฐอเมริกา เบลเยียม สาธารณรัฐประชาชนจีน สวีเดน เยอรมนี เดนมาร์ก มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย และฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 จากปัญหา ตลาดส่งออก 15 อันดับแรกของไทยรายประเทศของผลผลิต อุตสาหกรรมกระเป๋าเดินทางที่ลดลงทำให้มีอัตราการ ใช้กำลังการผลิตกระเป๋าเดินทางโดยรวมลดลง ซึ่งแสดงว่า เครื่องจักรใช้เวลาในการทำงานน้อยลง ส่งผลให้ดัชนีการส่ง สินค้า (กระเป๋าเดินทาง) ลดลงตามไปด้วย รวมทั้งมูลค่าการ ส่งออกกระเป๋าเดินทางไปยังประเทศที่มีมูลค่าลดลงอย่าง ต่อเนื่อง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาจากผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทาง เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋า เดินทาง เพื่อเป็นข้อมูลให้กับภาครัฐใช้ในการวางแผนและ กำหนดมาตรการ หรือนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไข ปัญหาของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางไทย [1]

จากสถานการณ์ทั่วไปและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและผลิตนักศึกษาหรือกำลังคนเพื่อเข้าสู่อุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางไทย ให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะนำผลการวิจัยนี้ไปแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทนี้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2558

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

2.2 เพื่อศึกษาผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

2.3 เพื่อศึกษาระดับปัญหาของปัจจัยในการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

2.4 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออกกับผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

2.5 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทาง ได้แก่ ลักษณะการดำเนินงาน และลักษณะสินค้าที่ผลิต มีความสัมพันธ์กับผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

3.2 ปัจจัยในการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทาง ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการเงิน ด้านการตลาด และด้านการส่งออก ส่งผลต่อการประกอบ

กิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดการบริษัทหรือกรรมการผู้จัดการในอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออกจำนวน 73 [2] ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากประชากรทั้งหมดจากการที่ผู้วิจัยประสงค์จะเก็บข้อมูลจากทุกหน่วยประชากร แต่ได้รับข้อมูลมาไม่ครบถ้วน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้เพียง 56 ราย (คิดเป็นร้อยละ 77) จึงถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยเป็นหลัก

3) เสนอที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ของงานวิจัยและนำมาปรับปรุงแก้ตามคำแนะนำของที่ปรึกษา

4) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาและความเหมาะสมของสำนวนภาษา โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อด้วยค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ได้ค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

5) ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.866

7) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจนได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน คือ หลังจากการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกหสลงในเครื่องคอมพิวเตอร์และเขียนโปรแกรมสั่งงานโดยใช้สถิติ ดังนี้

1) การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

3) การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยในการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์ในกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) [3] ได้ดังนี้

4) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก กับผลการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ในด้านลักษณะการดำเนินงาน และลักษณะสินค้าที่ผลิต วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ Pearson Chi-Square

5) การวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการเงิน ด้านการตลาดและด้านการส่งออก ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์กับผลการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ได้แก่ มูลค่ายอดขายกระเปาเดินทางและ

ปริมาณการผลิตกระเปาเดินทาง วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ Pearson Chi-Square

6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaires) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเรียบเรียงออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำมาจัดลำดับ

5. ผลการวิจัย

5.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก ผลการวิจัย พบว่าสถานประกอบการ ร้อยละ 58.90 มีจำนวนแรงงานคนมากกว่าเครื่องจักร ซึ่งลักษณะการดำเนินงาน ร้อยละ 66.10 เป็นอุตสาหกรรมเพื่อการขายในประเทศและส่งออก ร้อยละ 55.40 เป็นการรับจ้างผลิตตามใบสั่งซื้อของผู้อื่น โดยตลาดส่งออกที่สำคัญของสถานประกอบการ คือ สหภาพยุโรป คิดเป็นร้อยละ 57.10 และสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริม คิดเป็นร้อยละ 66.10

5.2 ศึกษาผลการประกอบการกิจการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก ผลการวิจัย พบว่าร้อยละ 44.60 มีปริมาณการผลิตกระเปาเดินทางลดลง และร้อยละ 42.90 มีมูลค่ายอดขายกระเปาเดินทางลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี พ.ศ. 2558 กับปี พ.ศ. 2559

5.3 ศึกษาระดับปัญหาของปัจจัยในการประกอบการของอุตสาหกรรมผลิตกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม สถานประกอบการส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการส่งออก และด้านการเงิน และพิจารณาเป็นรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของปัจจัยในการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยในการประกอบกิจการ ของอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านการผลิต	3.72	0.07	มาก
- ในเรื่องวัตถุดิบ	3.94	0.25	มาก
- ในเรื่องแรงงาน	3.72	0.13	มาก
- ในเรื่องเทคโนโลยีการผลิต	3.63	0.14	มาก
2. ด้านการตลาด	3.60	0.08	มาก
3. ด้านการเงิน	3.66	0.16	มาก
4. ด้านบุคลากร	3.89	0.13	มาก
5. ด้านการส่งออก	3.70	0.14	มาก
รวม	3.74	0.04	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม สถานประกอบการส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการส่งออก และด้านการเงิน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) ด้านการผลิต สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการผลิตในเรื่องวัตถุดิบ ด้านการผลิตในเรื่องแรงงาน ด้านการผลิตในเรื่องเทคโนโลยีการผลิตและด้านการผลิตในเรื่องกระบวนการผลิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2) ด้านการเงิน สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3) ด้านการตลาด สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

4) ด้านการส่งออก สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการส่งออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

5.4 หาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก กับผลการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก พบดังนี้

1) ด้านลักษณะการดำเนินงาน พบว่า ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการดำเนินงานกับผลการประกอบกิจการกิจการอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ได้ค่า $P = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H1) หมายความว่า ลักษณะการดำเนินงานของสถานประกอบการมีความสัมพันธ์กับผลการประกอบกิจการกิจการอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ด้านลักษณะสินค้าที่ผลิต พบว่า ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสินค้าที่ผลิตกับผลการประกอบกิจการกิจการอุตสาหกรรมผลิตรกระเปาเดินทางเพื่อการส่งออก ได้ค่า $P = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H1) หมายความว่า ลักษณะสินค้าที่ผลิต มีความสัมพันธ์กับผลการประกอบกิจการ

กิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก พบดังนี้

1) ปัจจัยด้านการผลิต ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 รายการ คือ 1) คุณภาพของวัตถุดิบหลัก 2) คุณภาพของวัตถุดิบรอง 3) ปริมาณของวัตถุดิบรอง และ 4) จำนวนของแรงงานช่างฝีมือ

2) ปัจจัยด้านการเงิน ไม่ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ปัจจัยด้านการตลาด ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 รายการ คือ 1) ความสามารถของนักการตลาด และ 2) แหล่งข้อมูลแนวโน้มแฟชั่นกระเป๋าเดินทาง

4) ปัจจัยด้านการส่งออก ไม่ส่งผลต่อการประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบการของอุตสาหกรรมผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก ซึ่งจำแนกออกเป็นด้านๆ ดังนี้

6.1 ด้านการผลิต สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการผลิตในเรื่องวัตถุดิบ ด้านการผลิตในเรื่องแรงงาน ด้านการผลิตในเรื่องเทคโนโลยีการผลิตและด้านการผลิตในเรื่องกระบวนการผลิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับณัชชา [4] ได้ทำการศึกษการปรับตัวของผู้ประกอบการ

เครื่องหนังไทยเพื่อการส่งออก ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องหนังมีปัญหาด้านแรงงานในเรื่องเทคนิคการออกแบบและดีไซน์ ด้านวัตถุดิบมีปัญหาในเรื่องของคุณภาพวัตถุดิบจึงมีการนำเข้าจากต่างประเทศรวมถึงปัญหาของลูกค้าที่เคยสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จากไทย หรือที่เคยมาจ้างผลิตได้หันไปจ้างประเทศที่สามารถพัฒนาตนเองเพื่อมาแข่งกับประเทศไทย ได้แก่ จีน อินเดีย เพราะมีค่าแรงถูกกว่า มีคุณภาพใกล้เคียงหรือทัดเทียมกับไทย และสอดคล้องกับปิยนุช เษยคนชม [5] ทำการศึกษาผลกระทบการนำเข้าสินค้าจากจีนภายใต้กรอบ ACFTA: ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมกระเป๋าของไทย พบว่า ไทยมีการนำเข้าสินค้ากระเป๋าจากจีนเพิ่มขึ้นทุกปีนับจากปี ค.ศ. 2005-2008 ภายหลังจากการที่รัฐบาลทำการเปิดการค้าเสรีภายใต้ความตกลง ACFTA จากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกระเป๋าของไทยทำให้อุตสาหกรรมกระเป๋าภายในประเทศของผู้ประกอบการลดลง ผู้ประกอบการจึงต้องปรับลดปริมาณการผลิตลง ทำให้ใช้กำลังการผลิตได้ไม่เต็มที่ จึงจำเป็นต้องลดเวลาการทำงาน ลดจำนวนพนักงาน บางช่วงเวลาที่ไม่มีคำสั่งซื้อจากลูกค้าภายในประเทศ

6.2 ด้านการเงิน สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับธรรทิพย์ [6] ทำการศึกษาผลกระทบจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมันดิบของตลาดโลก ซึ่งประเทศที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ไทย จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซียและสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว ส่วนอัตราเงินเฟ้อประเทศมาเลเซียและสหรัฐอเมริกามีคุณสมบัติความเป็นปัจจัยภายนอกแบบแอบแฝง เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ จะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพภายในประเทศของไทยมากกว่าประเทศอื่น ๆ

บทควาณวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าเดินทางของไทยเพื่อการส่งออก

6.3 ด้านการตลาด สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับศูนย์บริการวิชาการเศรษฐกิจศาสตร์ [7] ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย การเข้าสู่ตลาดจากการเปิดเสรีทางการค้าสำหรับ SMEs กรณีศึกษา : FTA อาเซียนสหภาพยุโรป ในส่วนของอุตสาหกรรมเครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ ซึ่งในการวิเคราะห์ศักยภาพของ SMEs ในการเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปของไทยพบว่า ผู้ผลิตไม่มีตราสินค้าเป็นของตนเอง จึงไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งสหภาพยุโรปเป็นตลาดใหญ่มีกำลังซื้อสูง เป็นตลาดที่รองรับสินค้าอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี แต่ข้อกำหนดมาตรฐานทางการค้า กลายเป็นข้อจำกัดทางการค้า

6.4 ด้านการส่งออก สถานประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการส่งออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับบุญกร [8] ทำการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่ส่งผลต่อความผันผวนของมูลค่าการส่งออกและการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกต่อ GDP และอัตราดอกเบี้ยของประเทศที่เข้ามาลงทุน ซึ่งประเทศที่ทำการศึกษา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย เดนมาร์กและแคนาดา ในการทดสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นกับความผันผวนของการส่งออกพบว่า ตัวแปรความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อความผันผวนของการส่งออกในประเทศสหรัฐอเมริกา มาเลเซียและเดนมาร์ก ส่วนความผันผวนของรายได้ของประเทศคู่ค้าจะส่งผลกระทบต่อประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและแคนาดา ส่วนความผันผวนของระดับราคาสินค้าส่งออกโดยเปรียบเทียบส่งผลกระทบต่อเพียงประเทศสหรัฐอเมริกาและการศึกษาผลกระทบของความผันผวนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความผันผวนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

มาเลเซียและเดนมาร์ก ส่วนความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อส่งผลกระทบต่อทุกประเทศที่ศึกษา ส่วนความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยต่อทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ความผันผวนของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศส่งผลกระทบต่อทุกประเทศที่ศึกษายกเว้นประเทศมาเลเซีย ส่วนความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศส่งผลกระทบต่อเพียงประเทศญี่ปุ่น

ข้อเสนอแนะ

1) จากผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่รับจ้างผลิตตามใบสั่งซื้อของผู้อื่น ดังนั้นภาครัฐควรมีการส่งเสริมสถานประกอบการให้มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ หรือการสร้างแบรนด์ใหม่ ๆ (Brand Name) ที่เป็นของสินค้าไทย เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจดจำสินค้าจากประเทศไทยได้ เนื่องจากผลิตภัณฑ์กระเป๋าเดินทาง และผลิตภัณฑ์เครื่องหนังเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นและรสนิยมในการบริโภค ดังนั้นความสามารถในการออกแบบและความเชื่อถือใน Brand Name จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากตลอดจนการพัฒนาเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้สำหรับการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูง เพื่อแข่งขันกับตลาดที่อยู่ในตลาดบน และควรมีการสนับสนุนในการวิจัยและการพัฒนาสินค้า (R&D) ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการทำวิจัยในเรื่อง ต้นทุนการผลิต การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต การออกแบบสินค้า ตลอดจนการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ประเทศไทยยังขาดแคลน เช่น ช่างเครื่อง ช่างเย็บและช่างออกแบบ

2) จากผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการมีปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ อีก 3 ด้าน ดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการหาตลาดใหม่ ๆ แหล่งข้อมูลแนวโน้มแฟชั่นกระเป๋าเดินทาง เพื่อให้สถานประกอบการมียอดขายเพิ่มขึ้น

3) จากผลการวิจัย พบว่า ตลาดที่ส่งออกน้อยที่สุดของสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการหาตลาดที่

เป็นตลาดสำรองหากเกิดปัญหาขึ้นในตลาดหลักเพื่อที่จะทำให้ตัวเลขการส่งออกไม่ลดลงไปมาก เช่น การขยายตลาดต่างประเทศโดยการจัดแสดงสินค้าตามประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้นหากประเทศไทยต้องการที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกสินค้าให้เพิ่มสูงขึ้น จึงควรมีการปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

กิตติกรรมประกาศ

งานประมาณได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณทุนวิจัยจากเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ.2560 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยผ่านการพิจารณาโดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ลิขสิทธิ์เป็นของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ปีการศึกษา 2561

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร. (2557). สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. ข้อสรุปการค้าระหว่างประเทศของไทยเดือนกุมภาพันธ์ และในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ 2557.
- [2] กรมส่งเสริมการส่งออก. (2553). [ออนไลน์]. สมาชิกธุรกิจกระเป๋าเดินทาง. [สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2553]. จาก <http://www.depthai.go.th>
- [3] ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- [4] ณัฏชา สมจันทร์. (2551). การศึกษาการปรับตัวของผู้ประกอบการเครื่องหนังไทยเพื่อการส่งออก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมและวิสาหกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [5] ปิยนุช เขยคนชม. (2552). การศึกษาผลกระทบการนำเข้าสินค้าจากจีนภายใต้กรอบ ACFTA: ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมกระเป๋าของไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [6] ธารทิพย์ ศรีสุวรรณเกศ. (2553). ผลกระทบจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [7] ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์. (2551). การศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย การเข้าสู่ตลาดจากการเปิดเสรีทางการค้าสำหรับ SMEs กรณีศึกษา: FTA อาเซียน-สหภาพยุโรป ในส่วนของอุตสาหกรรมเครื่องหนังและผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [8] บุญยกร บุญยรัตพันธุ์. (2551). ผลกระทบของตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีต่อความผันผวนของมูลค่าการส่งออกและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย. ค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.